

**UCHWAŁA XXIX/260/2022
RADY GMINY SKOROSZYCE**

z dnia 28 stycznia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5, art. 18² pkt.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), Rada Gminy Skoroszyce uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Skoroszyce na 2022 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Uchwała Nr XXVIII/251/2021 Rady Gminy Skoroszyce z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Skoroszyce.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Skoroszyce

Henryk Sokołowski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok

Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.)
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz 1119 ze zm.)
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.)
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz 2050 ze zm.)
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)
- 6) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 ze zm.)
- 7) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 ze zm.)

Wstęp

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) w art. 1 określa obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego do podejmowania działań, które zmierzają do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania działań, mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych i zakładów pracy w tym zakresie.

Zgodnie z art. 4' ust. 1 cytowanej wyżej ustawy do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te dotyczą:

- 1) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielania rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspierania zatrudnienia poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów występujących w Gminie Skoroszyce i uwzględnia lokalne możliwości jego realizacji. Program ten jest adresowany do wszystkich osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu jak i również zagrożonych uzależnieniem i do wszystkich, którzy

doświadczają przemocy w rodzinie. Istotą programu jest skoordynowana pomoc wszystkim osobom, które jej wymagają. Pomoc polega przede wszystkim na minimalizowaniu skutków wynikających z nadużywania alkoholu jak i również poprzez zapobieganie i profilaktykę. Profilaktyka jest zespołem działań przeciwdziałających zagrożeniom, których wystąpienie lub potęgowanie w przyszłości wydaje się bardzo prawdopodobne. Profilaktyka powinna się koncentrować się w szczególności na wspieraniu głównych czynników chroniących, którymi są min.: kształtowanie więzi rodzinnych, rozwijanie wszelkich zainteresowań, aktywnym spędzaniem czasu wolnego, uświadamianiu i wskazywaniu wszelkich sposobów mających na celu przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej. Działania w szczególności powinny być wzmożone i nakierowane na te dzieci i młodzież, czyli osoby które dopiero staną przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości spożywania alkoholu.

Program stanowi również podstawę działań gminy Skoroszyce w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii. Określa cele i zadania, których realizacja wpłynie na poprawę stanu zdrowia mieszkańców naszej Gminy. Program ukierunkowany jest na zapobieganie występowania uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, stanowiących zagrożenia dla zdrowia. Działania prowadzone na szeroką skalę mogą spowodować zmiany postaw ludzi sięgających po substancje psychoaktywne oraz zapobiec negatywnym wpływom otoczenia, będącym przyczyną patologicznych zachowań. Zmiany powinny obejmować swym zasięgiem wszystkie elementy otoczenia ludzi: rodzinę, zakład pracy, grupę rówieśniczą, szkołę oraz społeczność lokalną. Bardzo ważnym elementem efektywności działań jest współpraca instytucji przeciwdziałających problemom narkomanii posiadających spójną strategię profilaktyczną. Zapobieganie, opóźnianie lub redukcja używania substancji psychoaktywnych wymagają długotrwałych działań. Istotnym elementem Programu jest wdrażanie wśród dzieci i młodzieży działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości zdrowia, a także wyuczenie umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków.

Cele Programu

Cel główny: ograniczanie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających ze spożywania alkoholu, używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, stosowania przemocy w rodzinie i innych zjawisk patologicznych oraz zjawiska spożywania alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież

Cel główny realizowany będzie wobec:

- dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej
- osób i rodzin bezpośrednio dotkniętych problemem alkoholizmu i przemocy domowej, zagrożonych uzależnieniem - mieszkańców Gminy Skoroszyce w zakresie profilaktyki uniwersalnej
- przedstawicieli instytucji i służb zaangażowanych w przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie przemocy w obszarze podniesienia kompetencji, umiejętności i wiedzy.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
2. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu.
3. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, itp. min. poprzez organizację i dofinansowanie wypoczynku, dożywianie dzieci i młodzieży, zakup materiałów.
4. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
5. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin.
6. Promowanie i dofinansowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, dodatkowych zajęć będących alternatywną formą spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.

7. Wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie.

8. Upowszechnienie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych.

9. Zmniejszanie wpływu czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów narkomanii, kształtowanie umiejętności psychospołecznych ograniczających ryzyko uzależnienia oraz zapobieganie uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym.

10. Zwiększanie dostępności do profesjonalnej pomocy dla osób używających i uzależnionych, zapobieganie szkodom zdrowotnym i społecznym oraz ograniczanie rozmiarów używania narkotyków.

Zadania

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Planowane działania:

- 1) przekazywanie informacji na temat placówek, grup terapeutycznych ośrodków leczniczych uzależnionym i ich rodzinom oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- 2) bieżąca współpraca z poradniami i ośrodkami leczenia odwykowego oraz Sądem Rodzinnym,
- 3) działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, w tym kierowanie na leczenie odwykowe i finansowanie badań w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 4) finansowanie opłat sądowych od postępowań wszczętych na wniosek komisji alkoholowej,
- 5) wynagrodzenia członków GKRPA,
- 6) zakup szaf aktowych na dokumentację osób zgłaszanych do GKRPA,
- 7) prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin .

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach

Koszt: 61 480,00 zł

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Planowane działania:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym poprzez pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną,
- 2) finansowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- 3) finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 5) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, w tym finansowanie szkoleń i programów, których celem jest kształtowanie odpowiednich umiejętności wychowawczych, uświadomienie negatywnego wpływu na zdrowie człowieka alkoholu oraz innych używek,
- 6) dofinansowanie spotkań, pikników, festynów, warsztatów dla rodzin, dotyczących wychowywania dzieci bez przemocy, alkoholu i innych uzależnień, mające na celu budowanie i wzmacnianie więzi rodzinnych a także integrację międzypokoleniową,

- 7) dofinansowanie dodatkowych zajęć organizowanych przez jednostki gminne i inne podmioty – min. sportowych, edukacyjnych, w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu,
- 8) edukacja publiczna poprzez zakup ulotek, broszur i poradników itp.,
- 9) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania problemom alkoholowym i przemocy w rodzinie.

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach

Koszt: 55 000 zł

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych.

Planowane działania:

- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie imprez sportowo-rekreacyjnych,
- 2) finansowanie doposażenia i remontowanie obiektów sportowych i rekreacyjnych pod kątem prowadzenia działań profilaktycznych i socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych oraz indywidualnego użytku,
- 3) organizowanie, dofinansowanie na terenie szkół i innych placówek programów profilaktycznych, spektakli, warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenie innych działań z zakresu profilaktyki uzależnień,
- 4) wspieranie placówek oświatowych w działaniach wpisanych w szkolny program profilaktyczny,
- 5) wspieranie i dofinansowanie organizowanych przez jednostki gminne, stowarzyszenia i inne podmioty: programów profilaktycznych, kółek zainteresowań, zajęć sportowo-rekreacyjnych, zawodów, konkursów, spektakli teatralnych, muzycznych i widowisk artystycznych o profilaktyce uzależnień, przeciwdziałaniu agresji, ochrony przed przemocą, a także dofinansowanie spotkań, pikników, festynów, warsztatów rodzinnych mających na celu kształtowanie więzi rodzinnych, integrację międzypokoleniową, rozwój zainteresowań, aktywne spędzanie czasu wolnego,
- 6) współudział w organizowaniu spotkań, imprez profilaktycznych w szczególności sposób eksponujących „zdrowy styl życia”, propagujących zagadnienia bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływań profilaktycznych,
- 7) dofinansowanie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych prowadzonych dla dzieci i młodzieży w ramach zagospodarowania czasu wolnego jako elementu oddziaływań profilaktycznych,
- 8) edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji,
- 9) zakup materiałów edukacyjnych (książek, ulotek, broszurek, plakatów i innych) w ramach podejmowanych działań profilaktycznych związanych z promocją zdrowia, przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym, przemocy oraz bezpieczeństwem,
- 10) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- 11) organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- 12) udział w profilaktycznych kampaniach ogólnokrajowych,
- 13) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży,
- 14) popularyzowanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, używania leków w celach pozamedycznych

- 15) edukacja w zakresie przeciwdziałania narkomanii tj. edukacja psychologiczna, społeczna, prawna, w zakresie szkód wynikających z używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych
- 16) edukacja zdrowotna w zakresie problematyki używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń związanych z zakażeniami HIV, HBV i HCV
- 17) kształtowanie świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki narkomanii ich negatywnych następstw
- 18) szkolenie w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych, leków, skutecznych interwencji, programów profilaktycznych, leczniczych oraz zagrożeń związanych z zakażeniem HIV, HBV i HCV
- 19) działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna prowadzona w szkołach i placówkach systemu oświaty,
- 20) podejmowanie innych działań profilaktycznych wynikających z bieżącej analizy sytuacji.

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach

Koszt: 53860,24 zł

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Planowane działania:

- 1) współpraca z instytucjami - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, przedszkolami, służbą zdrowia, Komendą Powiatową Policji, Sądem Rejonowym, organizacjami pozarządowymi,
- 2) doposażenie instytucji realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w materiały niezbędne do realizacji zadań,

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach

Koszt: 5 000,00 zł

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

planowane działania:

- 1) Prowadzenie kontroli, podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach

6. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

Planowane działania:

- 1) szkolenia w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychoaktywnych, leków, skutecznych interwencji, programów profilaktycznych, leczniczych a także zagrożeń związanych z zakażeniem HIV, HBV i HCV oraz chorób przenoszonych drogą płciową.

Realizatorzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skoroszycach

Koszt: 4 000,00 zł

Planowane efekty

Przewidywanym efektem realizacji programu jest podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Skoroszyce wobec skutków nadużywania alkoholu, zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia alkoholu, udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, a także zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach wynikających z uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu oraz w związku z przemocą w rodzinie.

Przewidywanym efektem realizacji Programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii będzie wzrost wiedzy mieszkańców gminy Skoroszyce na temat szkodliwości, przyczyn i konsekwencji używania środków

odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych, środków leczniczych, mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia, wzrost umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, wzmocnienie motywacji do korzystania z profesjonalnej pomocy, wykształcenie właściwych postaw rodzicielskich, zwiększenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie uzależnień a także ograniczenie używania substancji psychoaktywnych.

Źródła finansowania Zadań Programu

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat za napoje alkoholowe w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300ml (tzw. „małpkowe” na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu).

Zapewnienie działania i zasad wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych

Zadania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Skoroszyce, wymienione w programie dotyczą realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz udziału w realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy.

1. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2022 roku:

- 1) za udział w posiedzeniu Komisji wynosić będzie 10%, przewodniczącego 20% minimalnej płacy określonej w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
- 2) za dyżur informacyjno-wspierający w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym wynosić będzie 80 zł brutto za 1 godzinę.

Wskaźniki, monitorowanie i ewaluacja zadań Programu

1. Realizacja Programu będzie monitorowana za pomocą następujących wskaźników:

- liczba odbiorców Programu
- liczba zrealizowanych godzin Programu
- liczba podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu

2. Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok sprawuje Wójt Gminy Skoroszyce.

3. Ewaluacja Programu mająca na celu ocenę efektywności i jakości jego zadań dokonywana będzie po zakończeniu realizacji zadań w danym roku kalendarzowym.